

SLOVENSKI NAROD.

Istaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvojs frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Ogravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Tiskovna svoboda v severni Ameriki.

Amerikansko novinarstvo je popolnem svobodno. To je napotilo dopisnika „A. A. Ztg.“ iz Washingtona, da je ondotne tiskovne razmere bolj natanko pregledal, tako da jih moremo primeriti z onimi, ki so pri nas in so se baš zadnje dneve kazale.

Ustava zjedinjenih držav — pravi dopisnik — določuje najprvo: „Pravica, svoje misli objavljati z besedo, pisanjem ali tiskom, ne sme se na noben način braniti ali omejiti.“ Tu je pravno dopuščen neomejen boj mej pravi in napačnimi, mej pametnimi in nespametnimi idejami in mnenji, tako da se pravo od napačnega razloči in se iz tega tiskovnega in govorniškega boja porodi javno mnenje ko sodnik. Vsaka javna oseba, vsak javni čin se tukaj po novinah najostreje kritikuje. V Ameriki se je posebno novinarstvu zahvaliti, da je odkrilo vse korupcije v mestih in državah. Novinarstvo je tu silna moč proti prestopanju in samovoljnosti javnih uradnikov, ono je varh pravice in bič za krivico, ono je, z eno besedo, prava velemoč. Ako bi ne imeli svobodnega novinarstva, katero spravi vse v javnost, bila bi vlada uže davnej korupciji, častiželjnimi politikom, demagogom in skrivnim strankarskim intrigam zapadla. Novinarstvo je tu edino sredstvo, s katerim se morejo manjšine proti pritisku večine ali pa vlade varovati; ono je najprostejše sredstvo agitacije, s katerim morejo manjšine delati propagando za svoja načela, ter tako postati večine.

Seveda novinarstvo pogostem tudi meje

prekoračuje, a država ga zaradi tega ne preganja, ker se ne sme vtikati v to zadevo, kajti ustava neomejeno svobodo tiska garantira. Le v slučajih, kadar se privatne ali javne osebe „napačno in hudobno“ dolže po novinarstvu, da so učinile kako nepravno ali nečastno dejanje, imajo dotične osebe pravico, tožiti list zaradi obrekovanja ali žaljenja časti. O tem odloči sodnija. A porotniki so tožbo skoraj vselej zanikali, držec se načela, da je napade v novinah mogoče zopet po drugih novinah zavrniti. Slučaji pa, kakor je bil na Nemškem Lindau-ov zaradi bogokletja so tu neznani in pravno nemogoči, tu nema država s cerkvijo in bogočastjem ničesar skupnega, ker je država strogo ločena od cerkve. Sicer pa se tu novinarstvo obrekovalnih napadov sploh zdržuje; le malo listov je, ki so tako osorni, mej njimi posebno novojeorški „Sun“ pa „Times“ v Chikago, toda narod značaj takih listov dobro pozna in jim malo verjame.

Ako novinarstvo vlado ali katero javno osebo napade, zadostuje uže popravljevalen odgovor od strani poškodovanega, popravek naznani združeno novinarstvo takoj vsem listom. Nij še dolgo tega, kar se je načelnik pošte Jewell javno novinarstvu za odkritje zmot in goljufij pri pošti zahvaljeval, rekoč: „Imeti hočem svetlobo v svojem delokrogu.“ Mej tem ko so redaktorji na Nemškem (in pri nas Ur.) pogostem v strahu in stiski zaradi preganjanja, se tu javni uradniki duševnej sili novinarstva klanjajo.

V glavnem mestu Washingtonu imajo vsi večji listi iz Novega Jorka, Bostona, Philadelphie, Chikago, St. Louisa, San Francisca, Novega Orleansa itd. svoje pisarne z enim dopisnikom in več poročevalci. Ti obiskujejo vsak dan vse javne oddelke, kakor

tudi stanovanje predsednika republike, kapitol, ter povprašujejo po vseh javnih zadevah pri uradnikih, ki zmirom z največjo uljudnostjo odgovarjajo. Na ta način je narod zmirom o vsem natanko podučen. Enako je z lokalnimi korespondenti, kateri na policiji, pri sodnijah, mestnih gospodstvih in na borzi vse izvedo, in pogosto sled hudo delnikov prej najdejo, nego sama policija. Časopisi se skušajo mej soboj, kateri bode boljša in obširniša poročila prinesel; bistroki poročevalci malokedaj prezro kako važno stvar, a oni imajo tudi povsod prost vstop na javnih in privatnih krajih.

Vkupni rezultat tukajšnje tiskovne svobode je zares velik blagodar za republiko in nijeden narod na svetu nij na tako visoki stopinji politične izobraženosti kakor ameriški. In to v vseh krogih. Za vse to pa se je zahvaliti svobodnemu in zelo delavnemu novinarstvu.

Gozdi naši — barikade naše!

Naša domovina je lep košček zemlje. Vsak tujec, ki jo je pohojeval, strinja se s hvalo domačinov. Hribovje, doline, ravnine, vinski holmi, in mej temi krasna, vesela naša Sava, Savina, majestetična Drava, Krka, jezera etc. in v tej lepi naravi krepek, zdrav ljud na telesu in duhu in kar je v več pogledov velike važnosti, to naše domovje ima lepe gozde. Ako tudi naša narava v jenem okraju mrtvaško svoje polje razprostira, kamor katakombe njene zret začuden svet hodi, ali po večjem gledamo zelene gozde ali v kompaktnih masah ali razdeljene mej travniki in poljih v naši domovini. In to je dobro; bog dal, da bi nam ti gozdi se ohranili, bog ali kdorkoli razjasnil našemu ljudstvu glave, da ne pokončuje neusmiljeno svo-

Listek.

Hči starega sodca.

(Izvirna povest, spisal Liberius.)

X.

(Dalje.)

Urni korakov hiti sodnik po stopnicah v zaznamovano sobo in ne čaka boječega slugo, ki mu hoče kazati pot po mračnem zidovju.

A ko najde sobo prazno, odide v kapelo, ki stoji na vzhodni strani v najbolj zapuščenem delu vsega grada. Starodavne črvice duri so kapeli le prislonjene.

Sodnik pomoli nekako ginjen glavo v svetišče in opazi na kamenitih tleh klečečo Valerijo pred na pol razpadlim altarjem, katerega slabo razsvetluje rdeča luč male svetilnice.

Škripajoče duri zdramijo vtopljen Valerijo, ozre se, in meneč, da je graščak, ki jo zopet nadleguje z nepoštenimi besedami, vsklikne: „Beži, beži, ura maščevanja se bliža, dan zmage skrivnih hudobij je napočil!“ Izgovorivši, izbeži za altar in skozi stranske duri na mostovž.

Sodnik še bolj zbledi pri teh besedah, misleč, da te besede veljajo njemu, očetu, od svojega lastnega otroka. Strašna misel, da je Valerija v resnici izdajica njegove zarote, vsaj mu očita v obraz to sama, omami mu razburjeno glavo.

Kakor blazen plane za bežečo deklico, ter izdere meč iz nožnice.

Na mostovžu skoraj dohiti Valerijo, ki, prepričavši se napačna v strahu, da jo preganja graščak, izbeži na dvorišče, se nagne na obrobju velicega vodnjaka in plane v strašno globočino.

V obupu, v nepopisljivi borbi se nagne sodnik za njo, a preplašivši se temne globine, vrže svoj meč za njo, kričič: „Pogrezni se v peklo, izdajica!“

V tem hipu se čujejo obupljivi, boječi klici družine iz grajskega obližja. Krik: Francozje, Francozje, odmeva po zidovju boječih hlapcev in drugih delavcev.

Sodnik se zgane in hiti k vratom, kjer se prepriča, da je izdano njegovo pribežališče, da je uničeno, končano vse, in tudi on.

Kakor zblaznel, hiti v zgoraje sobe in zaklene duri za soboj.

Kmalu odletijo sovražnej sili grajske duri, in s krikom: Kje je zarotnik sodnik? se razprše vojaki po zidovju.

A ko odpahne poveljnik prve duri, vidi visečega na zagrinjalu — a uže mrtvega — mestnega sodnika.

jih gozdov več tako, kakor se je dozda tu in tam videlo. Gozd je hitro posekan, par sto voz drv, več sto goldinarjev je lepa svota za našega kmeta, ali kdo zopet učka, da zopet vidi velikansko hrastovje in bukovje. In vendar, kaj bi bil poljedelec in žujim vsi stanovi brez dobrotnih dreves! Zakaj je nek n. pr. naša Savina izvirajoča iz Solčavskih planin tako majhena postala, zakaj plavičarji iz „slovenske Švice“ ne morete celo poletje po njej vaših plav veslati doli mej južne vaše brate, zakaj kmet tako tuguješ, da nemaš sadja, akoravno nij bilo mraza ali mrzlega vetra, ko so sadna tvoja drevesa stala v najlepšem cvetju, zakaj se pritožuješ, da dež nič ne izda, da je kmalu zemlja zopet suha, zakaj ti kmetič za poredom toča lopota po tvojih upih, zakaj itd. se da popraševati, odgovor je eden. Zato so naše reke čedalje manjše in za-to ozemlje na široko kraj njih preveč suho, ker lakovni par goldinarjev vaše šume končujete in s tem mahovju odjemljete rast, onemu mahovju, ki roso, dež, mokroto dolgo v sebi obdrži in počasi odceja v male järke, ki potem reke velike, plodonosne delajo. Pa oratar nemaš sadja, ker drevo za drevesom v gojzdu posekavaš in z drevesi ptičem dom podiraš, ki ti mrčesa, katerih sam pokončati ne moreš, nevtigneš, nečeš, ki ti pa sadje nemogočno storé, pojedó, negledé tega, da te ne pozdravlja veselo žvrgolenje, kedar rano na delo in kesno od dela domov hodiš, za-to je vreme tako nezanesljivo, ker drevja in njegovega listja, regulatorjev mokrote in suhote ne trpiš v lepem razvoju itd. Kdor se je po Krasu vozil, nij veseljem gledal to tužno širjavo, nad katero se italjansko nebo širi. Vprašal si potovalec: kdo je bil barbar, surovež, ki je ta kraj tako opustošil? Človek, Venecijan, Rimljan, ki je hraste za brodovje in palače vpotrebljeval, zmirom le človek, končavši šume. Zakrij zdaj borni vnuk — Krašovec zagorela tvoja prsa pred mrzlo burjo, ki ti je, ker so gojzdi pali pod sekuro, odvzela brez pardona zemljo ter ti golo pečevje pustila, ograjaj zdaj neizmerno ograjo, tvoj praded je oral za šumo in nij mu treba bilo kamene ograje, burja je šumela v veličastnih akordih mej vršiči gozdnih velikanov.

Nij bolj drastičnega dokaza, nego je Kras na svetu za to, koliko gozdi v gospodarstvu narave veljajo. Tja doli pogledite gospodarji, ki nameravate vaše gozde porušiti

ki prodajate lepe vaše šume, da jih posekajo in drva potem v velika mesta prodajejo, — z goldinarji, koje za to dobite, ne bodete palač zidali, ti goldinarji so nesrečen kup, s katerim ubožstvo vaših potomcev nakupite, s temi novci in s trčenjem kozarcev vaših veselih dnij zvonite z anamcem mrtvaški zvon.

Železnice prepregajo svet, in tudi po naši domovini blapuje čudo stoletja. Začetkom so kurili kotle z drvni in ker so se drva dobro plačevala, dobila so se lahko. V tej dobi je šel marsikak gozd rakom žvižgat. Odkrilo se je k sreči naše bogastvo premoga, in tedaj so šume duhovi prostejše dihal. Ali akoravno leži v naši zemlji milijone stotov premoga in imamo na pr. v Trebovljah premog uže par sežnjev globoko pod zemljo in še po več družih naših krajih kopanje premoga marljivo vrši, tako, da od te strani nij tako hitro primanjkanja pričakovati, — ali od druge strani preti uničevalec našim gozdom. Kupci vidijo v velicah mestih, kakor na pr. na Dunaji itd. pomanjkanje drv, v okolici teh mest nij dobiti drv za vso potrebo prebivalstva, ker mali posestnik ne more vsega v tem oziru storiti, veliki posestnik nema nujne potrebe svojih gozdov rušiti in veliko gozdov v teh okolicah tudi ravno nij, tovarnice terjajo dosti krompirja za delavca, — in tako trgovec z lesom hodi v kraje, kjer je še dosti gozdov in lahka komunikacija in tako prihaja tudi v naše kraje, in nakupuje velik kompleks gozdov, ter jih do tal, brez razločka na stara in mlada drevesa do tal obrije za drva, deske itd. To je eno. Drugo je to: plavičarji naši dobro tržijo s celimi smrekami, deskami itd. če le količkaj voda plav nese, pluje plav za plavjo do Črnega morja. Iz zraka ne jemljo ti našinci les. To plavičanje dela sicer posamezne premožne, ali kako večja skupina in nje zarod zraven trži, to je drugo vprašanje. Slov. Solčava na pr. varuj tvoje gozde, varuj jih kakor človek zdravo oko, pazi, da ne bode borni tvoj vnuk kakor Krašovec kdaj gledal enok gole pečine. — Še tretje navedem. Naš kmet, če malo drv izseka iz gozda za domačo potrebo in prodajo, da si potem sol in druge male potrebne reči nakupi, pusti ljubemu bogu za gozd dalje skrbeti, sam nema skrbi, da bi naravi pomagal do hitrejše rasti. On poseka, ali ne sadi. Dobro, posekaj kmetič po malem v gozdu, ali še

tisto leto vrzi na goljavi seme v mater zemljo in za boga ne seči malih, tenkih drevesic. Človeka src boli, ko vidi, da na pr. za kako cerkveno svečanost, za procesijo na dan „rešnega telesa“ kmet cele gozdiče mlajev poseka v „božjo slavo“ ali za par grošev. Menda bi brez mlajev se od tacega „žeganja“ nosila teška glava domov. Telegraph tudi požre veliko mlajših steblov, temu bi se dalo drugače pomagati, škoda, škoda za mlada stebila. To bi bil v velicah črtah risan gozd iz narodno-gospodarskega stališča. Slovenski gospodarji tedaj ne posekajte gozdov kar jih je, zaradi vašega in posebno vaših potomcev dobrega gmotnega stanja ne; ne rušite pa tudi gozdov naših zaradi tega, ker so barikade proti tujstvu, ker so gozdi važni pogoji ohranitve naroda.

(Konec prih.)

Vstane v Hercegovini.

Dalmatinski „Narodni List“ od 11. t. m., ki smo ga dobili včeraj, ima dva telegrama iz Metkoviča. Prvi poroča, da so Turki kot volki zapalili 373 hiš v Dolnjem Rasnu, vzeli, kar so našli, otroke in žene pa posekali. „Na tako barbarstvo začudno je, kako Evropa može, da miruje,“ pravi rečeni list. — Drug telegram iz istega mejnega mesta o uže znanej zmagovalnej bitki pri Nevesinji.

Iz Dubrovnika se poroča, da se tam pričakuje srbsk poslanec, ki potuje na Črno goro. Gotovo, da v zadevah vprašanja udeležitve boja proti Turkom.

Od isto tam se brzojavlja, da je bil pod-konzul avstrijski v Trebinji na nagloma odstavljen in je šel pod-konzul iz Banjaluke na njegovo mesto.

Od Trebinjskega oddelka vstašev se poroča: „12. t. m. je trebinjska turška posadka udarila iz ograje ven na vstaše, da bi jim vzela samostan, ki ga v rokah imajo. Ničesa nij opravila. Bitva je trajala 5 ur. Od vstašev ranjenih je deveterica, 11 vstašev je ujetih, ter so bili 13. t. m. na glavnem trgu v Trebinji posekani.“

Cela polna stran nekoufisciranega „Narodnega Lista“ je polna izkaza nabranih milodarov za sirote hercegovske. Tudi zadnji

(Dalje v prilogi.)

„Kaznoval se je sam,“ vaklikne in zvabi svoje podložne, rekoč: „Pojdimo, naša naloga je končana!“

XI.

To je bila strašna noč v njegovej hiši. Nočni mir glasovi so plašili, Ukala v gozdu sova, ptič mrtvaški.

Šekšpir.

Nekaj dnij pozneje so zbrani zopet zatiški vaščani, naši znanci iz poglavij v Ribarjevi krčmi pri vinske kapljici.

Rudečelični krčmar zopet seka sem ter tje s polnimi bokali, prikimuje, odgovarja ali molči, kakor spozna, da je po godu gostom. Za druge ne vpraša, vsaj ti možakarji mu dajejo mnogo skupička in tudi dobička, akoravno v obraz trdi vsacemu o slabih časih.

„To so sitnosti in težave v denašnjih

burnih časih!“ vzdahne zdajci v kotu župan Komar, ter postavi prazno kupo na mizo in puhne kake tri pota gost dima tobaka tje gori v kot, kjer visi z živimi barvami na steklo naslikan svet Jakob z bučo na palici, ki je večji skoraj, kot pol njegovega života.

„Kaj bode te vi, župan, ki ste bogati in ki imate vse pod palcom, kar se tiče okroglega,“ ongavi sosed Hrušovec v potlačeni kučmi in ne ravno najlepši kamižoli zraven suhega pivca Kobilce.

„To je res, ne da bi dejal in se hvalil, hvala bogu, pomanjkanja ne trpim, a pomislite, skrb za vso sosesko imeti na svojej glavi, to je mnogo.“ Izgovorivši župan te besede, se ozre nekako ponosno po svojih zijajih in občudujočih ga sosedih, češ, kaj bode te vi siromaki, ki veste komaj, koliko je številka nad vašimi vrati, jaz pa sem

vendar vaš župan in še gospóda me obrajta in ceni.

„Ali ste imeli zopet opravek v kanceliji?“ pravi zdajci na pol smeječ se meščtar Pikec, nekoliko razžaljen ponosnega pogleda županovega, ker je vendar prepričan, da nij takov učenjak, kakor bi morda rad bil, in katerega on vžene v kozji rog in pusti, da je sila, če bi se govorilo v kupčiji, naj si uže bode konj, volov, ali plemenskih, ali pitanih prascev.

„Imel sem, imel,“ meni župan, „in še važne reči. Komar, daj vina, grlo se mi suši, potem pa še kakovo rečemo in vganemo skupaj,“ pravi potem.

„Povejte, povejte, kaj je kaj novega v mestu in kaj počno Francozje!“ oglašé se vsa usta okrog in zijajo v župana v kotu, oni tudi v leskečo, napolnjeno posodo.

(Konec prihodnjič.)

„Pokrok“ ima 244 gld. izkazanih za „podporu rodbin padlih bojevnikov v Hercegovini za samostalnost a svobodu,“ in tudi ta češki list nij konfisciran. Sicer pa veljajo v Zadru in Pragi iste postave, kakor pri nas v Ljubljani. —

Iz Albanije se piše v „A. A. Ztg.“ da bodo Miriditi tudi vstali proti Turku, ako jim sultan sina umrlega kneza miriditskega iz ječe na svobodo ne pusti.

Tiskovna pravda „Laibacher Tagblatt-a“

Pretečeno sredo je stal pred porotniki urednik „Laib. Tagblatt-a“ Fr. Spitaler. Tožil ga je deželni tajnik Matej Kreč zaradi razžaljenja česti. Sodišče je bilo sestavljeno: predsednik Heinricher, prisednika pak gg. Gariboldi in Pesjak; zapisnikar dr. Petrisch. Porotniki so bili ostali, potem, ko je zagovornik toženčev vseh devet jih zarvel, kolikor jih je mogel in ko je tudi zastopnik tožiteljev dr. Moše jih nekoliko odbil, sledeči gg.: Žgur Al., Ličan Aleks., Olivčič, Ferjančič, Dekleva J. jun., Debevec Andrej, Schunke, Tolazi, Marinšek, Golob Fr., Golob Anton in dopolnilni porotnik J. Benedek.

Predsednik naznanja, da dve priči niste prišli, namreč baron Widman, deželni predsednik bi bil imel pričati, a je poslal spričevalo, da je „bolan“. Lasnik, glavna priča, pak je dobil ob pravem času vabilo, vendar je zapisal gori: dürfte vielleicht nicht erscheinen“ (in res šel v Stuttgart na nemško strelno demonstracijo). Sodišče ga je obsodilo zaradi nenavzočnosti na 10 gld. globe.

Zapisnikar bere tožbo.

Predmet tožbe so trije članki, v katerih „Tagblatt“ napada deželnega tajnika Kreča in ga z grdimi psovkami titulira. V prvem članku je namreč „Tagblatt“ neresnično povedal, da je g. Kreč pri nečem požaru v krojaški ulici obnašal se kakor surovec (roher Geselle), da bi bil kmalu aretiran, da je ščuval na upor proti javnej oblasti, da je človek, ki je službo brez izpitov dobil, „eine blatternarbige Gestalt von urslovenischen Typus“, „Muster eines nationalen Beamten“ itd. V drugem članku pak se (v dopisu iz Bleda) poroča, da se je g. Kreč v Bledu neolikano obnašal nasproti natakarnju, ker nij ta slovenski znal. Tožba je jako obširno razvita in na konci naglašja, da je toženi urednik Spitaler tem bolj zmožen, navlašče razžaliti, ker njegovo pretečeno življenje kaže moralno propalega človeka.

Predsednik Heinricher bere dotične članke in ostro naglašja . . .

Spitaler, povprašan o svojih generalijah, iz katerih posnemljamo, da je odpuščen profesor, oženjen in ima 500 gld. penzije in 1000 gld. plače, pravi, da nij on sam pisal onih člankov, nego da jih je dobil, in sicer vse tri od visokospoštovane strani („von hochachtbarer Seite“), katerej je bil g. Lasnik prvi vir. Kreča razžaliti nij nameraval, ker ga niti ne pozna. Priznava, da je jezik teh člankov neotesan, vendar se izgovarja, da je bilo tačas veliko razburjenje, ker so slovenske novine bile ostre zaradi volitev v trgovinsko zbornico.

M. Kreč hoče slovenski govoriti, da

bi vsi porotniki bolje razumeli, ker ne vé, ali znajo vsi nemški.

Predsednik Heinricher: Razpravni jezik tu je nemški; po zakonu morajo porotniki znati nemški (nach dem Gesetze müssen sie deutsch können.“) (Oho-klici in mrmranje mej poslušalci. Predsednik jezno:) „Ako se poslušalci ne bodo mirno zadržali, dal bom galerijo izprazniti; če se le še en glas od tam čuje.“ Dalje pravi, da tu govorimo nemški, naj torej to govori, sicer pa konča z nevoljno besedo: „thun Sie, was Sie wollen.“

Tožitelj Kreč govori tedaj nemško in razloži, da na vsej povesti iz krojaške ulice nij čisto nič drugega res, nego da je na Silvestrov večer iz čitalnice gredeč pri požaru stal 5 minut, da ljudje pred njim nijso ubogali nemške komande: naj ne silijo v ulice, in je on mirno dejal samo: „po domače jim povejte, pa bodo šli.“ Iz teh besedij so naredili ščuvanje in je zlasti Lasnik tačas nanj pokazal in rekel ga aretirati, češ da nemir dela. Kar se tiče povesti iz Bleda, je to stara reč, ker od l. 1871. uže v Bledu več nij bil. Težko se spominja še, da je enkrat pri Malnarju kletarja slovensko ogovoril, a ko mu ta odgovoriti nij znal, mirno svoje začudenje izrekel, da more izhajati tukaj s samo nemščino.

Predsednik Heinricher mu stavi več vprašanj in na zadnje reče tudi, da je vendar zdelo se tako, kakor da bi Kreč bil hotel reči: „v Ljubljani ne smé nobeden po nemško ukazov dajati.“

Kreč temu ugovarja. Kar se tiče blejske reči, pravi Kreč, da on principijalno vedno slovenski govori s človekom, ki slovenski zna, torej je njegov izrek v Bledu lahko razumljiv.

Predsednik: „No, das ist Gustosache.“

Pokličejo se priče. Naj prvi je poklican g. Pakič, hišni posestnik v Ljubljani. On je bil na mestu v krojaški ulici, je Kreča videl, prav blizu njega stal, a nič drugega slišal, nego besede: „po domače jim povejte, pa bodo šli.“ Ko bi bil kaj hrupa delal, kakor „T.“ pravi, bil bi ga on gotovo slišal, ker slišal je oficirje prepirati se, ki so bili dosta dalje. Tudi je slišal necega Dobrina, zavarovalnega agenta razsajati in razgrajati.

Druga priča je krojač Končar. On je pri požarnej straži, je tačas imel prav na tistem mestu stražiti, videl Kreča, a nij slišal, da bi bil on razgrajal.

Tretja priča je dr. vitez v. Kaltenegger, c. kr. dvorni svetovalec in deželni glavar. On je bil tačas po noči ob ene uri z deželnim predsednikom Widmanom, s pl. Vestenekom in pl. Alpijem na mestu požara. Kaltenegger pravi, da je stopil c. kr. predsednik Widman k njemu in mu rekel: „Nun, Ihr Secretär benimmt sich auch sauber, da sollten Sie sich ins Mittel legen.“ (Vaš tajnik se tudi lepo obnaša, vi bi imeli tu vmes poseči.) Na to je g. Kaltenegger naprej stopil, ali Kreča nij videl; on nič ne vé sam iz sebe, le kar je od Widmana slišal.

Četrta priča je g. Bartolo, nadzornik mestne straže. On kot šef policajev je bil na mestu in je ljudem branil, ki so tiščali v ozko ulico. Slišal je Krečeve besede: „po domače itd.“ a nič drugega. Neki Dobrin je močno ekscediral, a drugi ne, vse je bilo v redu, kar on vé. Samo Lasnik je k njemu

pristopil in mu zaznamoval Kreča, kot ekscedenta. On, Bartolo, je na Lasnikove besede h Kreču stopil, ali Kreč se je njemu nasproti dostojno obnašal („anständig benahmen“).

Lasnika, nij bilo pričati. Brala se je njegova izpoved na protokolu, v katerem pravi Lasnik, da je Kreč „po slovensko proti feuerwehr remonstriral“. On ne more Krečevih besedij povedati, ne domisli se, vendar pravi, da je Kr. grajal in šuntal. — Predsednik producira nekovo brezimno pametno pismo, ki ga je baje Lasnik dobil in ki zadeva ono afero.

Kreč obžaluje, da te priče Lasnika nij tu, da bi se dokazalo protislovje njegovega izpovedanje. On konstatira s povzdignenim glasom, da se je Lasnik proti njemu obnašal infamno, „to Lasnikovo obnašanje nij obnašanje honestnega meščana.“

Priča Bohuslav Widman, 39 let star katoliške vere, rojen v Olomucu, svojega posla c. kr. načelnik Kranjske dežele, nij prišel pričati, a poslal je spričalo, da je bolan. Bere se toraj to, kar je pri prvem zaslišanji pred sodnijo izpovedal. On je bil s Vestenekom, Kalteneggerjem, pl. Alpijem tisto noč na ulici skupaj. Slišal je živ razgovor („lebhaften Wortwechsel“) v slovenskem jeziku. Zdi se mu, da je bilo nekaj rečeno kakor, da se tukaj ne sme nemško govoriti, a besedij se ne domisli. Kreča je videl še le potem, ko je odhajal, slišal ga nij, a pravi, da je polglasno nekaj godrnjal. Kaj, tudi ne ve povedati, ne domisli se.

Grof Korinski, 38 let star, v Lincu rojen, sedaj c. kr. deželne vlade svetovalec, je jako zgovorna priča. On za trdno pravi, da je Kreč razoniral. To pové v raznih varijantah, ali naposled pa tudi on pravi: „an die Worte kann ich mich nicht erinnern.“ On trdi, da je bil Kreč $\frac{1}{4}$ ure na mestu, a Kreč pravi, da njegova družba v kavarni mora pričati, da komaj 5 minut. Čul je, da je Kreč rezoniral, da se na slovanskih tleh ne sme nemški govoriti. (Kreč ugovarja.)

Dr. Moše konstatira, da je izpoved grofa Korinskega v nasprotju s tem, kar je Lasnik na jednom mestu izpovedal; Korinski ugovarja. Predsednik na dr. Moše tovo prošnjo bere torej izpoved Lasnikovo, kot dokazilo.

Dr. Moše: Poznate gg. Pakiča, Končarja?

Grof Korinski. G. Pakiča poznam, imel sem uradno z njim opraviti.

Dr. Moše. G. Pakič je bliže stal Kreču, a tega nij slišal, kar vi. Vi pravite namreč . . .

Predsednik Heinricher. Das ist Wortfängerei. (Vi besede lovite.) Gospod priča, ali je bilo veliko vpitje?

Grof Korinski. Da, nekov Dobrin je stražno („fürchterlich“) vpil.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. avgusta.

Graška „Tagespost“ od predčerašnjem je bila konfiscirana. — Tudi „N. Fr. Pr.“ od petka v Ljubljano nijmo dobili in sodimo, da je celó njo enkrat sreča nemško-liberalne tiskovne svobode zadela. Hodio mihi, eras tibi.

Hrvatski sabor je sklican na 23. avgusta „u zemaljski glavni grad Zagreb.“

Na *Ogerskem* uže očitajo ministru Tiszi nepotizem. List „Ung. Lloyd“ pri naša z debelimi črkami natisneno vest, ka sta svak g. ministra notranjih zadev, baron Gejza Podmaniczky in njegov tovariš v Debrečinu g. Ljudevit Kisz, postala upravna svetovalec ogerske državne železnice. — O držanji treh severnih velevlasti pravi oficijozni „Pester Lloyd“, da so gledé hercegovinskega upora vse tri velevlasti složne v tem, da se ne vtikajo ne diplomatično, ne z vojsko v to zadevo, nego jo smatrajo ko notranjo zadevo turške države. Ker tudi ruski in pruski oficijozni listi v tem smislu pišejo, je to najboljši dokaz, da se tudi Avstrija ne bode v to stvar vtikala. Srbija in Črnagora imati popolnem proste roke. Ako pa opustiti to lepo priliko, izbiti kletega Turčina, jima bode težko več enaka došla, ker jih boče po izjavi vladne „Petersb. Ztg.“ i Rusija podpirati.

Vnauje države.

V *Rumuniji* je vse razburjeno. Celó ministerski list nemški „Presse“ piše: „Stoletje, v katerem živimo, je stoletje narodnosti. Morebiti se bode uže jutri strašno vprašanje, ki uže toliko časa čaka rešitve, razrešilo samo ob sebi. A pripravljeni moramo biti na vsak slučaj, i vsak hip biti na svojem mestu.“ Dalje opominja Romane, da naj v očigled prevažnih dogodjajev, ki se sedaj vrše, pozabijo na vse strankarske prepire.

Srbski knez je 12. t. m. v Belgrad nazaj prišel in telegram pravi, da je bil navdušeno sprejet. Kaj je Srbe navdušilo, ali nevestovanje kneževu, ali upanje, da se Srbija omoži — o tem telegraf ne poroča.

Francoski „Moniteur“ oporeka vest, da je španjsko ministerstvo vsled nasveta Nemčije prosilo francosko vladu za dovoljenje, da smejo iti španjski vojaki tudi po francoske zemlji nad karliste. — Darila geografične družbe pariške so bila razdeljena 11. avg. pod predsedništvom naučnega ministra Wallona. Navzoči so bili tudi Mac Mahon, Buffet in ruski veliki knez Konstantin. Naučni minister se je zahvaljeval razstavnikom in je častno omenil tudi avstrijske polarne ekspedicije. Darila so dobili tudi dunajsko vojaško-geografično društvo, c. k. geologična naprava in nadvojvoda Ludvik Salvator.

Španjska vlada kaže v najnovejšem času resno voljo karliste zatreti. Vladna „Gazeta“ objavlja povelje, da se v vojake vzame 100.000 mož, tudi mladeničev z 19 leti. Drugo vladno povelje pa ukazuje, da se izda za 1500 milijonov pezov tripercentnega notranjega posojila.

Dopisi.

Iz Slovenskega Stajerja 10. avg. [Izv. dop.] (Narodno učiteljsvo in školstvo v Zagrebu.) Kdor bi našim nevednim in hudobnim nemškutarskim ljudem v Cislejtaniji verovati hotel, mislil bi, da so naši bratje Hrvatje istinito kakovšen divji narod skozi in skozi — to se zna, ker so Slovani — in da Cislejtanija zato kaj velja, ker se po njej širi omika v obče po jedinozveličevalnem nemškem kopitu. Ali temu nikakor nij tako, nego odkrito priznavam, ka me je sram kot Jugoslovana, ker sem cela 3 leta služil v državi, kjer so moji kolegi tako daleč zabredli v protinarodno korpucijo!

Ako opazuješ hrvatsko narodno učiteljsvo, ne zapaziš pri njem ni najmanje one strahopetnosti, katera ljubljanskim učiteljem, kojim se ljubi, kar sapo zapira zbog tega, ker bi utegol koji „švab“ izvedeti, da so narodni, ter bi je potem ovadil. Oni ljudje se ni po ulicah, ni kod drugod ne

upajo govoriti v drugem jeziku, nego le v onem, katerega je imel cesar Karel V. za svojega — konja, dočim se pa hrvatskemu učitelju nij bati nijednega „bavbava“, koji bi bil za to hud nanj, ker divani v blagodonečej jugoslovanščini. Pri nas Slovencih je morala, ka se norčuje iz slovenskega učitelja, ako prosi za globus sè slovensko terminologijo, dočim pa je za hrvatskega učitelja častno, ako se podviza za slavenski globus. Ako slovenski narodni učitelji torej želé slovenskih globusov, pa se uže spravi na-nje cela druhal švabskih žurnalov — ker menda družega gradiva nimajo dosta, ka-li?

Ali se tudi hrvatski učitelj boji činovnika ko tacega, ki ga utegne ovaditi visokejšim gospodom, ka je zato „nevaren“, ker možeda v gostilni in drugod obično slovenski „divani“ in misli? Kaj še! Onadva oba sedita vkupaj kot Slovana, a ne kot „špicelja“, dočim se pa pri nas v pričo natakariče boji govoriti c. k. uradnik slovensko z učiteljem Slovincem, češ, utegnem biti „denunciran“ kot „gefährlicher“!

Pa tudi gg. duhovniki ne gledajo učitelja na Hrvatskem zaradi svojih „žegnov“ tako zaničljivo, kakor je to pri nas Slovincih. S kratka: tam so si vsi — bratje.

Barem, kar se tiče Zagreba, moram reči, ka so ondašnji učitelji — možje. Hrvatski učitelji v Zagrebu bivajoči skupno delajo na polji slovanskega slovstva neumorno. A naši Esijalti ali ne znajo peresa prijeti, ali pa, ako kdo kaj pisari, psuje in udriha prav po švabsko po narodnih možeh, bodi si po deželnih poslancih, bodi si po drugih, kojim nij dano, da bi krivili hrbtišče pred dušmanini slovanskega naroda. Cislejtanski „afterpedagogi“ ne poslušajo dosta slavnih, in to nemških, pedagogov, nego za poduk poslušajo obično take ljudi, koji niti ne vedo, da eksistira pedagogika kot znanstvo. Hrvatski kolegi naši se čudé, kako da more biti učitelj tako brez pravega poklica.

Oni teden sem pročitil „godišnje izvešče zagrebačkih učiona.“ Tu sem se prepričal, da so mestni učitelji slovenskih mest zadaj za zagrebačkimi. Dočim naši nenarodni in narodni učitelji izdaje same suhe klasifikacije šolske mladeži, nahajam v zagrebaškem letnem poročilu šolskem podučen članek in razne „šolske viesti“.

Iz Belgrada 10. avg. [Izv. dop.] Naš narod je jako vznemirjen zavoljo hercegovinske vstaje in zavoljo nesodelavnosti Srbije. Najbolj ga to skrbi, da ne bi vstaja prej potlačena bila, predno Srbija v akcijo stopi. Če bo Turčija vstajo ukrotila, bode nasproti Srbiji in Črnogori vse druge strune napela in uboge Hercegovce, Bošnjake, Bolgare in Škipetare še vse huje stiskala, nego do sih mal. Hercegovci gledajo zaupno na svoje brate v kneževini, pričakuje od njih pomoči. Vendar pa preide dan za dnevom, in srbska vlada še zmirom okleva. Jaz rečem vlada, kajti narod je ves za akcijo. Narod čuti v sebi dolžnost, Hercegovcem na pomoč priskočiti, reakcionarna vlada ga pa nazaj drži. Je li čudo, da je vlada omražena postala v javnem mnenju, posebno pa še knez Milan? Mej narodom na enej strani in vladu s knezom vred na drugej mora v kratkem do krize priti! — Sedaj, ko so za hercegovinske Srbe prišli težki dnevi krvavega bojevanja za oslobojenje in za ustvar-

jenje velike Srbske države, sedaj, ko se hercegovinske udove v črnino zavijajo, ko se hercegovinske sirote po svetu ubijajo, sedaj, ko bojna tromba poje; sedaj se je vrgel srbski knez Milan devojčini v naročje, sedaj pir piruje! Sedaj, ko celi srbski narod za orožje grabi, daruje srbski knez Milan v mehkih blazinah himenu obilne darove. Za koga je to večja sramota: ali za kneza ali za narod.

Nedeljo pričakuje se „Nj. presijajnost“ iz svojih snubokov nazaj v Belgrad. Kako ga bo narod pričakal? Pred knezom stoji ta-le alternativa: ali kneževati in vojskovati, ali pa ne vojskovati in tudi ne kneževati. Vuk Branković, katerega srbski narod uže čez četiri sto let kolne, je izdal Srbijo na bojujem polji, knez Milan pa bi Srbijo izdal v objemajih devojčinih? Hvala bogu, da ima srbski narod še toliko moči, da bo to sramoto in nesrečo od sebe odvrtni znal. Navdušenost za vojno akcijo je v narodu velika in splošna, dobrovoljci hite v Hercegovino, po celem deželi nabirajo se milodari in uže 5000 zlatih cekinov v Hercegovino poslanih bilo. Avstrija je rekla, da ostane neutralna, Rusija je obečala naravnost svojo pomoč, srbska vlada pa je za vse to slepa in gluhá. Denašnje žalostno stanje v Srbiji je plod reakcije, ki se je po razpuščenju zadaje skupščine kakor mora na Srbijo vlegla. Če Srbija denašnje povoljno situacijo zamudi, bo to za njo in za celo Jugoslovanstvo velika izguba časa.

Domače stvari.

— (Konfiskacija „Slovenskega Naroda“), in sicer dve številki za pore-dom, — druga številka celó zaradi male male notičice, katera prej ta dan nij bila konfiscirana, torej nam nij bilo niti mogoče misliti, da je kaj v listu, kar bi utegnulo vestnim izvrševateljem in čuvajem zakona nepovoljno biti — imati svoj posebni uzrok. Mi ne smemo o njem govoriti, sicer nas zopet konfiscirajo. Ali skrbljivo je, da se o stvari in o sobi izvé istina ob svojem času v državnem zboru.

— (Prepoved „post festum“) ki smo jo omenili v včerajšnjem našem listu, karakterizuje drastično prenapeto „skrbljivost“ naših policijski organov glede narodnega gibanja. Akoravno je v porazumljenji obeh stranij, hrvatskih i slovenskih društev, glede na borbo slovanskih bratov, ki prelivajo na jugu svojo kri za zlato slobodo, nameravani shod v Bledu bil odgojen na bolj primerno dobo, in se o tej zadevi še nikjer nij naznanil shod pri dotičnih oblastih, vendar našo policijo nij strpelo, da bi počakala prijavljenje bodočega shoda, kakoršno je po postavi potrebno. Uže „anticipando“ izdala je brez vsakatega posebnega nagiba prepoved, katero smo priobčili včeraj, ter prepovedala stvar, za katero jo dozda še nihče prosil ali tudi vprašal nij! Ali nij to res prav „očetovska skrbnost.“ Radovedni smo le kako dolgo bode v omenjenem ukazu navedeni „prihodnji čas“ trajal in če bode ta ukaz slavna policija rabila tudi pri eventualnih shodih *nemških* društev. Kakor smo sicer zvedeli, bodeta odbora dotičnih društev odgovorila na ta „ukaz“.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto
proti **poštnemu povzetju.** (132—80)

Tuji.

13. avgusta:

Evropa: Casperi, z družino iz Italije. — Lunder iz Reke. — Kienzl iz Grada. — **Polak** iz Kaniže. — Polak iz Dunaja. — Graser iz Grada. — Ružička iz Tabora. — Leber iz Dunaja. — Falk iz Grada. — Rudež iz Trsta. — Križaj iz St. Petra. — Walner iz Trsta. — Kocijančič iz Koroškega. — Lašan iz Trsta. — **Pri Maltici:** Götze iz Dunaja. — Finger iz Opave. — Bierman iz Javornika. — Reder iz Grada. — Alm iz Dunaja. — Gelusig iz Trsta. — Pick iz Ftuja. — Rausch iz Dunaja.

Naznanilo.

Jemljem si čast naznanjati, da sem vsa aktiva in pasiva od kupčije z norimberskim in galanterijskim blagom, in kranjskih izdelkov, ki uže od leta 1862 pod firmo

Petričič & Pirker

obstoji, prevzel, in da bodem to kupčijo od 6. julija na dalje na lastni račun pod kupčijsko-sodnijsko vknjiženo firmo

Vaso Petričič

nadaljeval.

Z neoslabljeno denarno močjo in opri na dolgoletne skušnje bodem si prizadeval, dobro imo, ki ga je uživala dosedanja družbena kupčija, tudi na dalje ohraniti, in prosim, da blagovolite Vaše dosedanje zaupanje na dalje tudi meni ohraniti.

Z odličnim spoštovanjem

(273—2)

Vaso Petričič.

Pražka trgovinska akademija!

Prihodnji akademični tečaj se prične

16. septembra 1875.

Pogoj za sprejem v ta zavod je dokončano izšolanje IV. realke, gimnazije ali pa realne gimnazije. Členom tega zavoda je dovoljeno, da so enoletni prostovoljci pri vojačih. — Ako oboli, so sprejeti v novo zidano bolnico kupčijsko brezplačno v oskrbovanje.

Natančneje naznanila in druga pojasnila daje uljudno: na zahtevanje opravišnega sveta

Karel Arenz,

(253—3)

vodja trgovinske akademije v Pragi.

Strelovod.

Pogostne strele v poslednjem času v poslopja, ki so brez strelovoda, napotile so podpisane, da opozori posebno občinstvo na svoje poskušene strelovode najnoveje sestave in je priporočila. Stroški se naznanijo, in so izračunjeni prav po ceni. Ignacij Tagleicht, skladišče strelovodov, na drobno in debelo. Mesto, Fleischmarkt 1, Wien. (263—3)

Naročila iz provincij bodo hitro in redno izvršene.

V Celju se pri podpisnem

dijaki ali deklice

v stanovanje vzamejo.

(275—1)

Josip Böhm,
notarijski uradnik v Celju.

Komí.

Dober in izurjen špecerjski prodajalec na drobno se v eni zelo čisti in trgovski hiši naše kranjske kronovine takoj v sužbo sprejme.

Zahteva se znanje nemškega in slovenskega jezika in dobra spričevala. Oglasi naj se p. šlejo pod napisom S 1000 poste restante v Ljubljani. (276—1)

Učiteljska služba.

Na narodnej šoli v Dolu se razpisuje učiteljska služba služninoj III. razreda in stanovanjem.

Prositelji, zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, imajo svoje dostojno dokumentirane prošnje potem predstavljene šolske gospodske vposlan krajnemu šolskemu svetovalstvu najdalje do 20. septembra 1875.

Okrajni šolski svet Laški,
dné 5. avgusta 1875.

(272—2)

Predsednik: **Haas** l. r.

Izdajatelj in urednik **Josip Jurčič.**

JANEZ VIČIČ,

Dober kup kakor pri razprodaji,

10 do 25% pod fabriško ceno

na debelo in drobno.

Vrnlviši se iz Dunaja, kjer sem veliko najnovejšega

kramarskega blaga

nakupil, priporočam še posebno mojo vedno in prav veliko zalogo krambri, pavolnatih, platnenih, volnatih in svilnatih rut.

Ker vedno velike in dober kup partije in tudi veliko blaga pri razprodajah (Ausverkauf) kupim, za morem tudi zmirom po zgoraj omenjeni ceni prodajati.

Z posebnim spoštovanjem

(268—3)

J. Vičič, glavni trg v Ljubljani.

trgovec v Ljubljani.

Centralna razpošiljavna zaloga pri Albin Müller-ju, kemikarju v Brnu.

Dr. John Yate-jeva

Florilina,

rastlinski ustni cvet, je najboljšo sredstvo za ohranjanje zob, odstrani smradljivo sapo, ter jej podeli prijetno čvrstost, ozdravi zopet krvaveče in oteklo zobno meso, zabrani gnulobno zob, je utrdi in ohrani inflamacijo v grlu in goltancu, a stekleničica 60 kr.

Dr. John Yate-jev

Serail zobni prašek,

očisti tako zobe, da se ne odpravi samo vsled vsakdanje rabe običajno neprimetni zobni kamen, nego i zobna glazura, belina in čvrstost se s tem pospešuje, a škatlja 40 kr.

Dr. John Yate-jev

Prompto-Olivio,

(kapljice za zobe), garantirano sredstvo potolažiti brzo in z vspehom vsaki zoboból, 1 etui s pripravljeno volno 40 kr.

Turske kroglice,

prežvekovalne kroglice za odstranjenje smrdljive sappe, ki izvira iz ust vsled pušenja tabakovega, ali vsled zavžitih spirituoznih napojev itd., zelo potrebne pri obisku boljših in olikanih krogov, glediščev, plesov, salonov itd. itd., a škatlja 40 kr.

Dr. Bohaver-ja

splošno zelišno zdravilo za želodec.

Ta aromatični in močni destilat je izborno sredstvo zoper slabo prebavljenje, in iz tega izviračoč netečnost k jedi, pčanje in napenjanje, nervozni glavoból, pekočino, želodčno prehlajenje in trganje, bledico, gliste, sploh pri vseh boleznih, ki izvira iz slabega prebavljenja, a steklenica 60 kr.

Müller-jeve

zelišne prsne kroglice,

znamenito olajšajoče sredstvo zoper kašelj, prso-ból, težko dihanje, suhi kašelj, hripavost in zoper vse segetalne bolezni v prsih, a škatlja 50 kr.

Philokome,

(zelišna-pomada), v svojih glavnih razdelih narejen iz rastlinskih oljev, ohrani lasje in brado v izvršnej lepoti in moči, zabrani vsako stvarjenje luskin na glavi, ter pospešuje rast lasj znova tam, kjer jih prej ni bilo, ozdravi v kratkej dobi vsakovrstno lasno bolezen, naj se učeno zove kakor hoče in ni treba zdravniške pomoči pri lasih in drugih enakih nesmislov. Učinek te pomade je čestokrat čudovit. 1 eleganten stekleni-pót 1 gold.

Orientalno lepotično mleko.

Mnogi imajo zahvaliti svojo lepo, čisto, belo in mladolično kožo edino le „Orientalnemu mleku“. Vse na obrazu ali koži se nahajajoče napake, kakor: pčge, šinje, lišaj, mozolji, samorazna rušečica, zapostlost brazde, kozavost itd. izginejo v nekaj dneh in na mesto njih nastopi nježna, mladostna barva. Vsepeh je tako gotov, da se garantira popolna neškodljivost, a steklenica 1 gold. 50 kr.

(183—11)

Gori omenjene specialitete se prave dobivajo:

v Ljubljani, pri gosp. Petru Lassniku.

Beste Nähmaschine der Welt.

Za Kranjsko edino in samo

pravi pri podpisnem.

Poleg originalnih Howe-strojov se nahajajo pri meni skoro vsi znani šivalni stroji inozemsai po zelo znižanih cenah in v veliki izbiri.

Kakor tukajšnji zastopnik najboljših in najstarejših fabrik za šivalne stroje celega sveta, t. j. ameriških Elias Howe, potem Singer & Comp., Grover & Backer, dalje gospodov Baer & Rempel, Lehmann & Comp. na Pruskem, Wheeler & Wilson-strojov itd., sem v stanu tekmovali z vsako konkurencijo.

P. t. kupaželjne dame in gospodje so tedaj prošeni, izbrati si kakor prejšnja leta svoje potrebne stvari v mojem bogatem skladišču, ter sem porok za izvršno in pošteno postrežbo.

Tudi plačila na obroke.

Vsled zahtevanja oskrbljujem i ponarejene stroje a po 10—15 gld. ceneje, kakor gori omenjene vrste.

Mašinska svila, cvirn, šivanke, olje, aparati, strgljač za prsne gube, volna za podlago pri Grover & Backer-strojih itd. so vedno v največjej izbiri. (166—5)

Ljubljana, judovska ulica št. 228.

S odličnim spoštovanjem

Franc Detter.

NB. Po deželi sprejemata moja potovalca, gg. J. Globočnik in Franc Filipović uljudno vsa naročila, ter ob enem podajeta potrebni poduk.

LASTNINA IN GLE „Narodne tiskarne“.